

Helga Pedersen: Dette lovforslags titel taler alene om oprettelse af et universitet i Odense, men såvel lovforslagets paragrafer som bemærkningerne og den højtærede ministers fremsættelsestale viser, hvad denne diskussion virkelig drejer sig om, nemlig spørgsmålet om på kortere og længere sigt at afbøde de nuværende vanskelige studieforhold ved vore universiteter.

Mit parti er på det stærkeste interesseret i at få skabt klarhed i denne diskussion, og vi er på det stærkeste interesseret i at bidrage til positive løsninger, der kan indpasses i vort samfunds struktur, dets befolkningsmæssige, kulturelle og økonomiske opbygning og i den udvikling, vi imødeser på disse områder.

Vi står her over for en af de største planlægningsopgaver i vort samfund, og fra vor side kan det ikke understreges stærkt nok, at denne planlægning er et typisk eksempel på, at planlægning i dag er nødvendig for at give den enkelte størst mulig frihed til at øve en indsats på det område, hvor han mener, hans evner passer bedst. Den unge akademikers ret til frit at vælge sit studium er fundamental for os, og hermed har jeg også angivet vort principielle standpunkt til forslag om at indføre adgangsbe- grænsninger ved vore universiteter. Rent praktisk sagt: vi er af den opfattelse, at der må skabes plads til de studenter, der søger en højere uddannelse, og det må bl. a. ske ved, at der bygges flere universiteter. De praktiske problemer, der rejser sig omkring de akademiske studier, bør løses i lyset af disse hovedsynspunkter.

Vi har ved andre lejligheder peget på, at det offentlige har pligt til gennem planlægning og spredning af offentlige institutioner i det hele og af undervisningsanstalter at medvirke til, at der skabes en bedre erhvervs- og befolkningsmæssig fordeling i Danmark. Også dette synspunkt bør naturligvis være med i de praktiske overvejelser vedrørende denne sag, hvad jeg da også efter læsning af det store materiale, vi har på vort bord, har indtryk af, at det efter den højtærede ministers opfat- telse bør være.

De faktiske forhold, der danner udgangspunktet for denne drøftelse, er belyst i enkeltheder i den betænkning, som universitetsplanlægningsudvalget nylig har ud-

arbejdet. Et supplerende materiale fik de af os, der deltog i det af den højtærede minister arrangerede møde i Studenterfor- eningen den 24. februar, hvor forskningens administrative problemer blev søgt belyst. Navnlig er belysningen af det akutte plads- problem ved Københavns universitet nyttig for vore overvejelser nu, og jeg benytter i øvrigt lejligheden her til at takke for den højtærede ministers initiativ på det nævnte område. Efter en kort gennemgang af det foreliggende talmateriale og de sagkyndiges erfaringer slås det nu fast, at tilgangen af nye studerende til universiteterne er blevet mere end fordoblet siden 1959, og at tallet må forventes at stige yderligere i de nærmest følgende år. I løbet af 1980erne skal der efter beregningen skaffes plads til 34.000-35.000 studerende, hvis den frie studieadgang til universiteterne opretholdes — og jeg gen- tager: den bør opretholdes.

Den højtærede ministers vurdering af konsekvenserne heraf bliver: et behov for udvidelse af universitetet i København og af universitetet i Århus til i alt 17.000 studenter og for bygning af 4 nye universi- teter, med Odense som det første, til de andre ca. 17.000 studenter.

Jeg kan tiltræde, at det foreliggende tal- materiale — uanset de mangler, der efter det oplyste klæber ved studenterstatistik- ken — må berettigede til den antagelse, at der op imod år 2000 vil være behov for det fjerde, femte og sjette nye universitet, og at dette må være med i målsætningen for eventuelle sagkyndige overvejelser.

Lad mig først sige et par ord om den helt akutte pladsmangel. Den, der af og til har sin gang på vort gamle universitet på Frue Plads, må rystes over de studieforhold, som i dag bydes vore studenter. Når jeg ser dem myldre ind og ud af mere end over- fyldte undervisningslokaler, når jeg ser dem styrte fra den ene bygning til den anden med mere eller mindre tidsspildende afstand imellem, når jeg taler med dem om de ydre vilkår, vi byder dem, ja, så undrer jeg mig jævnlig over, hvordan disse studenter — jeg tager også i betragtning de elendige boligforhold og laboratorieforhold, vi byder dem — overhovedet får gennemført stu- dieerne på anstændig måde. Jeg har herved også i tankerne, hvor meget de får ud af deres studier som modningsproces betrag-